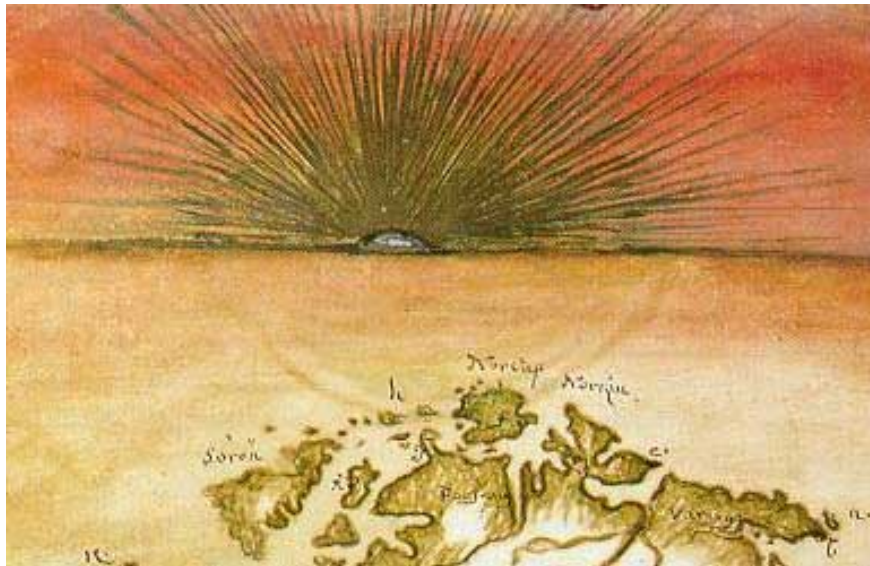

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET I TROMSØ
N-9037 Tromsø

ÅRSMELDING 2000

Universitetsbiblioteket i Tromsø (UB) har som overordnet mål å være senter for formidling av informasjon og dokumentasjon for forskning og undervisning ved Universitetet i Tromsø. UB skal bidra til å gjøre verdens nordligste universitet attraktivt for forskere og studenter. UB holder til i seks forskjellige bygg og er organisert i tre ulike bibliotek:

- Bibliotek for realfag, medisin og helsefag (RMH-biblioteket)
- Bibliotek for humaniora, samfunnsfag og jus (HSJ-biblioteket)
- Bibliotek for Tromsø Museum (TMU-biblioteket)

I tillegg består UB av tre avdelinger lokalisert til fagmiljøene fysikk, biologi/geologi og psykologi.

Digitalt bibliotek

UB etablerte i 1999 *Prosjekt digitalt bibliotek*. Målet med dette prosjektet er å utvikle et helhetlig tilbud innenfor digitale tjenester til UBs primærbrukere.

Digitale tidsskrifter

I 1999 besluttet bibliotekstyret at UB primært skulle tilby sine brukere tidsskrifter i digitalt format. Det ble derfor iverksatt et prosjekt som skulle gjennomføre en overgang fra papirabonnementer til digitale abonnementer for så mange av tidsskriftene som praktisk og økonomisk mulig. En rekke tidsskrifter ble digitalt tilgjengelig fra tidlig i januar 2000, og arbeidet fortsatte gjennom hele året. Ved utgangen av 2000 hadde UB tilgang til omlag 3100 titler i digitalt format, inkludert titlene vi har tilgang til gjennom ulike pakker.

Tilbakemeldingene fra brukerne om tilbudene av digitale tidsskrifter har stort sett vært positive. Det virker som om brukerne relativt lett har vent seg til det nye formatet, og ikke minst verdsetter å kunne hente ut tidsskriftsartikler fra sitt eget arbeidssted. I den tilgjengelige statistikken for bruk av digitale tidsskrifter kan vi se en klart stigende tendens gjennom året.

De interne arbeidsoppgavene er også i stor grad påvirket av denne omleggingen. Arbeidet med lisensavtaler og klargjøring av nettdagang er arbeidskrevende. Dette har især krevd mye innsats i den store omleggingen for eksisterende abonnementer. Arbeidet med håndtering av papirtidsskriftene har ikke blitt borte, men dette vil naturlig nok avta etter hvert som tidsskriftstitler og hefter i papirformat blir mindre vanlige.

Prosjektfasen for overgang til digitale tidsskrifter skal avvikles i løpet av 2001.

Artikkelkjøp

I takt med overgang til digitalt format på tidsskriftene, er det naturlig å undersøke hvordan dette formatet kan utnyttes mest effektivt. Med digitalt format, og tilgjengelighet på nettet, burde det være mulig å få tak i enkeltartikler svært raskt, selv fra tidsskrifter som vi ikke har i abonnement. Det vil med andre ord si at artikler må kjøpes enkeltvis.

UB vil undersøke mulighetene for slike artikkelkjøp, og hvordan det kan tilrettelegges for en slik tjeneste for våre brukere. Dette arbeidet ble påbegynt i 2000.

Digital publisering

Et forprosjekt for digital publisering av hovedoppgaver ble avsluttet ved utgangen av 1999. Dette forprosjektet la grunnlaget for hvordan en slik publisering kunne gjøres, teknisk og organisatorisk. I 2000 ble et pilotprosjekt etablert, der hensikten var å prøve ut den valgte modellen gjennom publisering av enkelte hovedoppgaver fra Humanistisk fakultet. Pilotprosjektet er forlenget til ut vårsemesteret 2001.

Den valgte modellen er relativt enkel, og krever ikke en omfattende arbeidsinnsats fra UBs side. Kandidatene forholder seg til sitt institutt, og må fylle ut et skjema med bibliografiske opplysninger, samt et sammendrag. Dette danner grunnlaget for en web-forside, med peker videre til oppgaven i fulltekst. Skjemaet vil også lette registreringsarbeidet i Bibsys-katalogen, og er resultat av et samarbeid mellom UB og Bibsys. Teksten i nettsjón genereres av UB etter at et elektronisk manuskript er mottatt fra kandidaten. Ordningen vil være et tilbud til kandidatene, og UB vil foreløpig ikke ta noe initiativ for å gjøre en slik nettpublisering obligatorisk.

Mot slutten av 2000 ble det også opprettet kontakt mellom UB og Hum.fak med sikte på en nettpublisering av tidsskriftene Nordlyd og Nordlit. Det vil bli arbeidet videre med denne ideen i 2001.

Det ansees som riktig for UB å innta en sentral rolle i UiTøs digitale publisering, ettersom løsningene som velges har stor betydning for hvor lett det er å gjenfinne slike dokumenter, og dette er et felt som UB har stor kompetanse på.

OFUN (Ordinær og fleksibel utdanning på nettet)

Det humanistiske fakultet i samarbeid med SEVU og Universitetsbiblioteket søkte om midler til et 4-årig prosjekt som har som målsetning å integrere IKT i undervisningen. Ved fordeling av omstillingsmidler over statsbudsjettet for 2000 ble prosjektet tildelt midler av Universitetsstyret for ett års drift, med prosjektstart 01.08.2000.

UB vil bidra i dette prosjektet på ulike måter.

Det vil for UB, i samarbeid med fagmiljøene, være ei stor utfordring å finne ut hvordan en på best mulig måte skal gjøre relevant fagstoff tilgjengelig for lærere og studenter innafor dette nettbaserte undervisningssystemet. UB har i lengre tid arbeidet med tilsvarende, men her vil en innafor en type virtuelt klasserom prøve å tilpasse biblioteksressurser slik at det som er faglig nødvendig og relevant, også skal gjøres lett tilgjengelig.

UB vil særlig kunne legge til rette for å gjennomføre forhandlinger med forlag og andre rettighetshavere om å kunne legge pensumlitteratur og andre relevante bøker og tidsskriftartikler ut som nettdokumenter for bestemte studentgrupper. UB vil i den sammenheng kunne videreutvikle sin kompetanse for publisering av nettdokumenter som vil komme til nytte i forbindelse med planlagt produksjon av digitale tekster, bilder og lyd ved det digitale senter i det nye teorifagsbygget. Dette prosjektet vil i småskala gi muligheter for å høste erfaring i forbindelse med konkrete undervisningsprogrammer. Men overføringsverdien til større program er stor.

UB vil også i samarbeid med fagmiljøene lage fagrelaterte problembaserte dokumentasjon- og referanseopplæringskurs hvor studentene gjennom nettbasert veiledning skal navigere seg

fram i informasjonsjungelen etter relevant informasjon om aktuelle tema i fagstudiet. Det vil gi god trening for studentene å lære seg på egen hånd å hente fram relevant informasjon om konkrete tema. Denne læring vil ha stor overføringsverdi til andre problemområder.

Hovedfag i spesialpedagogikk, fjernundervisning

Det er etablert et samarbeid mellom Institutt for pedagogikk og UB vedrørende hovedfag i spesialpedagogikk, som avvikles som fjernundervisning. For UB er det her snakk om å legge til rette for litteratur- og informasjonstilgang på nettet. Samarbeidsprosjektet har klare likhetstrekk med OFUN, men er klart mindre i ambisjoner og omfang.

Samisk bibliografi

UB har gjennom sin fagreferent i samisk vært delaktig i et felles nordisk og Nordinfo-finansiert prosjekt om utvikling av en samsøkbart nordisk samisk bibliografi, og en felles tesaurus. Bibsys har sagt seg villig til å være driftsansvarlig for tjenesten.

Forskdok

Forskdok er en modul innenfor Bibsys, som gjør det mulig for forskerne å registrere sitt forskningsarbeid i en nasjonal database. Gjennom Forskdok vil det dermed bli lett å få oversikt over forskningsprosjekter og -publikasjoner ved den enkelte institusjon. UB Tromsø har inngått avtale om bruk av Forskdok, men den praktiske iverksetting av et slikt registreringsarbeid har ikke kommet i gang. I 2000 ble det fra UB sendt en henvendelse til universitetsdirektøren, der det ble argumentert for å iverksette Forskdok-registrering, men at UB har behov for ressurstilførsel for å ansette en person til å arbeide med dette. Noe større satsing på Forskdok har UB ikke ressurser til i dag.

E-bok

E-boka er i ferd med å bli en realitet. De første e-bok-leseapparatene ble lansert i 2000, og det er grunn til å tro at e-bøker vil komme på markedet i nær fremtid. UB ønsker å se nærmere på hvilke utfordringer og muligheter dette innebærer. Som et første ledd i dette har UB besluttet å anskaffe en e-bok-leser, som vil være på plass i løpet av 2001.

Utlånsautomater

Etter å ha vurdert flere ulike løsninger, ble det i 2000 kjøpt inn utlånsautomater til HSJ- og RMH-bibliotekene. Disse har fungert fint, og publikum har hatt små problemer med å ta de i bruk. Automatene avlastet skrankepersonalet, og statistikken viser at om lag 1/3-del av utlånene skjer ved hjelp av automatene.

Læringscenter

UB ønsker å utvikle biblioteket til et senter for læring. Ideen er å kombinere alle biblioteksressurser med andre hjelpemidler, samtidig som studentene gis gode muligheter til å arbeide i grupper med løsning av prosjektoppgaver. En slik modell har ligget til grunn under planleggingen av det nye biblioteket i teorifagbygget. Prosjekt digitalt bibliotek har vært trukket inn i brukerutvalget for dette biblioteket.

Bibsys emneportal

UB Tromsø er representert i redaksjonsgruppen for prosjektet "Bibsys emneportal". Dette prosjektet har til hensikt å lage en søkbar og emne-hierarkisk organisert database over inter-nettressurser som vurderes som interessante for studenter og ansatte ved landets universitet og høyskoler.

Arbeidet er organisert slik at enhver biblioteksansatt kan foreslå ressurser gjennom utfylling av et web-skjema. Innen de ulike fag er det opprettet fagredaksjoner, hvor flere fra UB Tromsø er med, som skal kvalitetssikre postene som legges inn i basen. Den overordnede redaksjonsgruppen har ansvar for å etablere regler og retningslinjer for registreringen i basen, og for utforming av en brukervennlig struktur og funksjonalitet. Redaksjonsgruppens arbeid vil være slutført etter at portalen er klar for lansering overfor bibliotekbrukerne, og styringen av portalen vil da finne ny form. Åpning av denne tjenesten for brukerne vil finne sted mot slutten av vårsemesteret 2001.

UBs nettsider

UB Tromsø har i flere år arbeidet for å bruke internett aktivt for å formidle informasjon om og adgang til ulike bibliotekstjenester. Etter hvert som stadig flere tjenester har blitt tilgjengelige på internett, har det blitt stadig viktigere å gjøre det enkelt å orientere seg om de tilbudene som UB gir sine brukere. Av denne grunn har UB i lengre tid hatt en egen arbeidsgruppe som kontinuerlig vurderer strukturen og brukervennligheten på våre nettsider.

Formidling

Formidling har også i 2000 vært en viktig del av UBs virksomhet. Det ble presentert en stor utstilling i UBs regi: *Vekkelse og vitenskap - Lars Levi Læstadius 200 år*. UB var praktisk tilrettelegger, da den finske kunstneren Markku J. Rantala stilte ut sine akvareller i UB-bygget. I tillegg har man også utvidet den permanente nettutstillingen *The Northern Lights Route*. Utstillingen inngår i Europarådets prosjekt *Europeiske kulturveger*, og er et samarbeid mellom UB og Nasjonbiblioteket.

Universitetsbibliotekar Hans Kermit laget i 1998 en større utstilling om den danske vitenskapsmann og teolog Niels Stensen som levde på 1600-tallet. Utstillingen vakte betydelig interesse, og Kermit ble invitert til å vise utstillingen i Roma høsten 2000 i forbindelse med arrangementet "World Meeting of University professors 2000". Med støtte blant annet fra UiTø ble dette mulig, og utstillingen "Niels Stensen 1638-1686, The Scientist Who Was Beatified" ble vist 4.-10. september 2000 i Gregoriana Universitetet i Roma. En mindre del av utstillingen ble dessuten vist 23.10. – 25.11. 2000 i Det Danske Akademi i Roma. I den anledning ble det også holdt et seminar om Stensen. Foredragene vil bli samlet og utgitt i en publikasjon.

UB har også hatt 10 - 15 mindre utstillinger basert på materiale fra egne samlinger for å markere aktuelle begivenheter.

Skriftserien Ravnetrykk har hatt to utgivelser i 2000. Sammen med utstillingen *Vekkelse og vitenskap - Lars Levi Læstadius 200år*, markerte et Ravnetrykk med samme navn UBs markering av 200 års dagen for Læstadius' fødsel. Boken belyser, fra flere sider, innflytelsen

som den læstadianske vekkelsen fikk på Nordkalotten. I tillegg er vitenskapsmannen Læstadius viet oppmerksomhet.

Den andre utgivelsen i 2000 var Anne Helene Bolstad Skjelbreids *Nordnorsk folklore - En bibliografi til og med 1995*.

Ved utgangen av 2000 var det publisert 22 utgivelser på Ravnetrykk-forlaget.

Ledelse

UBs ledelse i 2000 har bestått av bibliotekdirektør Helge Salvesen, avdelingsleder Marianne Foss, RMH-biblioteket (01.01.00 - 01.08.00), fung. avdelingsleder Audhild Rapp, RMH-biblioteket (01.08.00 - 31.12.00), seksjonssjef Sigmund Nesset, HSJ-biblioteket (og nestleder ved UB), universitetsbibliotekar Tor Sveum, TMU-biblioteket (01.01.00 - 01.08.00), administrativ leder Berit Eliassen, fung. administrativ leder Marianne Foss (01.08.00 - 31.12.00) og IT-leder Stein Høydalsvik.

Bibliotekstyret har bestått av:

Professor Reidar Bertelsen, SV-fak. (leder)

Førsteamanuensis Jarl Bøgwald, NFH

Professorstipendiat Henning H. Wærp, HUM.fak

Avdelingsbibliotekar Gøril Hesstvedt, UB

Studentrepresentant Eva Marie Mathisen

Økonomi

Intern finansiering

I 2000 ble det bevilget 42,3 millioner kroner til universitetsbiblioteket, over kapittel 0263. Av disse midlene var 22 millioner kroner øremerket til litteraturinnkjøp, resten gikk til lønn og drift av universitetsbiblioteket. Til investeringsformål var det disponibelt 542 000 kroner over post 45. I tillegg hadde biblioteket inntekter over kap 3263 på til sammen 3,2 millioner kroner, og bibliotekets overheadmidler utgjorde 1,2 millioner kroner. Investeringsmidlene ble nyttet til innkjøp av utlånsautomater samt oppgradering av publikumsutstyr og nye maskiner til skrankene i de tre bibliotekene.

Ekstern finansiering

Gjennom avtale om felles bibliotek tjenester for medisin og helsefag, med Høgskolen i Tromsø, disponerer bibliotek for medisin, real- og helsefag 2,5 stillinger til daglig drift. Høgskolen i Tromsø har arbeidsgiveransvaret for stillingene. Til dekning av driftsutgifter mottar universitetsbiblioteket 20% overhead av lønn og sosiale kostnader.

Gjennom avtale om bibliotek tjenester med Regionsykehuset i Tromsø, dekker Regionsykehuset lønn og sosiale kostnader for 2,5 stillinger som inngår i daglig drift ved bibliotek for medisin, real- og helsefag, samt 20% overhead. Universitetet i Tromsø har arbeidsgiveransvaret for disse stillingene. Videre yter regionsykehuset 500 000 kroner i tilskudd til innkjøp av litteratur innen klinisk medisin.

Via universitetets avtale med prosjektet Kirkelig utdannings senter i Nord, mottar universitetsbiblioteket årlig henholdsvis kr 1000 og kr 500 per ansatt og student som vederlag for bibliotek tjenester.

Likestilling

UB har, som langt de fleste bibliotek en meget skjev kjønnsfordeling, med stor overvekt av kvinner. Men dette forholdet er ikke ens i alle stillingskategorier. I gruppen bibliotekfullmektiger er samtlige kvinner. I gruppen bibliotekarer og avdelingsbibliotekarer er det i hovedsak kvinnelige ansatte, mens det blant universitetsbibliotekarene er en mer jevn kjønnsfordeling. UBs ledergruppe består av to kvinner og fire menn.

Det ble ikke gjennomført særskilte likestillingstiltak ved UB i 2000.

Bibliotekdirektøren/UB-Administrasjonen

Aktiviteten i 2000

Administrasjonen har et delt virkefelt. Den ene delen gjelder bibliotekets fellesfunksjoner, mens den øvrige delen av virksomheten er rettet mot andre deler av Universitetet og samfunnet utenfor.

Virksomheten utenfor UB omfatter kontakten med Universitetet sentralt og med fakultetene, sentrale, internasjonale og nasjonale aktører innenfor biblioteksektoren, samt generell samfunnskontakt. Arbeidet med å vedlikeholde og utvide dette kontaktnettet er i første rekke en oppgave for bibliotekdirektøren og Bibliotekstyret.

Fellesfunksjoner for UB omfatter bl.a. regnskap og økonomistyring, personaladministrasjon inkludert HMS-arbeid, opplæring og eksternt og intern informasjonsvirksomhet. En del av det praktiske arbeidet med produksjon og formidling av skriftserien Ravnetrykk utføres av administrasjonen.

Administrasjonen har også sekretærfunksjoner og saksforberedelser for Bibliotekstyret. I 2000 ble det avviklet 4 møter i Bibliotekstyret. Foruten behandling av budsjett- og regnskap og årsrapport har Bibliotekstyret vært involvert i ulike saker tilknyttet desentralisering av tidsskrifthåndteringen, UBs engasjement i etableringen av en database for forskningsdokumentasjon, holdningen til fakturering av fjernlån, etablering av arbeidstidsavtale for bibliotekpersonalet, og UBs deltakelse i et forprosjekt for realisering av et norsk elektronisk forskningsbibliotek.

Personale

UBs administrasjon består av 6 personer. Administrasjonen har sine kontor i UB-bygget. Den dekker de felles administrative funksjonene for hele UB, med unntak av IT-tjenester. På grunn av en langtidssykemelding har Administrasjonen ikke vært fullt bemannet i deler av 2000. Ved desentraliseringen av tidsskriftfunksjonen ble en stilling lagt inn under Administrasjonen. Stillingen skal i hovedsak koordinere oppgaver av felles karakter, knyttet til UBs tidsskrifthold.

Verv

Helge Salvesen

Medlem i brukerkomiteen for Teorifagbygget, medlem i underkomiteen for biblioteket i Teorifagbygget, medlem i UiTøs strategiutvalg for fleksible undervisningsopplegg og etter- og videreutdanning, medlem i styringsgruppen for NFRs prosjekt Norges landbrukshistorie, medlem i redaksjonsrådet for Forskerforum, desisor for Norsk Forskerforbund, leder i Nasjonalt utvalg for universitets- og høyskolebibliotekene (NUUB), under Universitets- og

høgskolerådet, medlem i styringsgruppen for Europarådets prosjekt The Northern Lights Route, medlem i LIBERs spesialgruppe for Library management and Administration, medlem i styret for prosjektet Det elektroniske fagbibliotek, under NUUB, medlem i rådet for Bibsys, styremedlem i Norsk bibliotekforening (NBF), medlem i utvalg for bibliotekutdanning og bibliotekforskning, under NBF.

Torill Johannessen

Medlem i Bibsys' referansegruppe for akkvisisjon.

Runa Rønning Ryeng

Arbeidsgiverrepresentant i AMU og AMUs arbeidsutvalg, medlem i valgkomiteen for Forskerforbundet ved Universitetet i Tromsø.

Helse-miljø-sikkerhet

Bibliotekdirektøren har delegert det overordnede ansvar for praktisk tilrettelegging av HMS-arbeidet ved UB til UB-Administrasjonen. Dette innebærer blant annet ansvar for kontakt med Bedriftshelsetjeneste, formidling av informasjon til UBs verneombud, tilrettelegging av rutiner for mottak av nytilsatte og tilrettelegging av IK-runder og rapportering til universitetsdirektøren og Arbeidsmiljøutvalget. Administrasjonen bidrar også til iverksetting av vedtak på dette området.

Det var ingen spesielle merknader fra de ansatte i Administrasjonen under IK-runden i 2000, som var viet intern informasjonsflyt, fysisk arbeidsmiljø og mottak av nytilsatte.

IT-avdelingen

Hovedoppgavene for avdelingen er drift og støtte knyttet til informasjonsbaser i universitetsnett, UB's øvrige nettbaserte tjenester (webserver), elektronisk post for ansatte på UB, ansattes utstyr, servere og nettverk på UB, samt publikumsutstyr på UB. Avdelingen har i 2000 fortsatt sitt arbeid med fornyelse av utstyr til ansatte på UB og for UB's brukere (publikumsutstyret). Det har videre blitt lagt ned mye arbeid i å utvikle web-baserte tjenester for UB (internt) og for UBs brukere.

Aktiviteten i 2000

På driftsiden har situasjonen vært stabil, uten de store problemer og endringer. Men det merkes stadig mer at byggene har gammelt nettverk. Det ble derfor iverksatt et første prosjekt for fornyelse av det lokale nettverket i 2000. Takket være godt samarbeid med den sentrale IT-avdelingen fikk man gjennomført ny kabling for alt av publikumsutstyr og for IT-avdelingen. En videreføring med ny kabling for resten av UB er planlagt i 2001.

UB fortsatte med utplassering og fornyelse av publikumsutstyr også i 2000, slik at man nå har samme utstyr på alle bibliotekene. Det ble også kjøpt inn nye skrankemaskiner til HSJ-, TMU- og Psykologibiblioteket for å lette betjeningen av brukerne. Det ble gjort et betydelig løft på programvare og skannerutstyr for å tilfredsstille det økende behovet for bearbeidelse og presentasjon av grafisk materiale.

Det har vært en kontinuerlig fokusering på sårbarhet overfor virusinfiserte dokumenter og programvare. I likhet med de fleste arbeidsplasser har også UB blitt utsatt for en rekke virusangrep. Takket være den beskyttelsen som ligger i vår antivirus programvare og det e-post systemet UB benytter, har disse angrepene til nå medført svært få problemer.

I forbindelse med prosjekt *Digitalt bibliotek* er det behov for utvikling av nye webtjenester. Den tjenesten det har vært jobbet mest med er database for digital publisering av hovedoppgaver. Det er ikke utviklet nye webtjenester for intern bruk i år 2000. Det ble gjort et stort arbeid med å framskaffe gode statistikkdata for bruken av digitale bibliotekstjenester. IT-leder deltar i flere prosjekter/aktiviteter innenfor prosjekt *Digitalt bibliotek*, og leder prosjektet *Digital publisering* som startet opp et pilotprosjekt i 2000 i samarbeid med Institutt for arkeologi og Engelsk institutt. Til nå er tre oppgaver publisert.

Avdelingen har hatt ansvar for iverksetting og tilrettelegging av UB's felles websider (eksternt og internt) på bakgrunn av arbeidet til Webgruppen.

Noen nøkkeltall:

	Eksterne	Interne
Antall websider	2209	2470
Antall publikums-PC'er	49	
Antall ansatte-PC'er	107	
Antall databaser på egen server	47	
Antall sider på publikumsskrivere	Ca. 240.000	

Personale

Avdelingen har hatt full bemanning, 4 ansatte, i hele 2000. Ressurssituasjonen er tilfredsstillende med tanke på drift av eksisterende utstyr og tjenester, men gir ikke rom for utvikling av nye tjenester og tilbud til de ansatte i det omfang behovet tilsier.

Verv

Odd Almås

Vararepresentant i Rådet for Universitetet i Tromsø (fast vår 2000)

Stein Høydalsvik

Medlem i IT-rådet, vararepresentant i Universitetsstyret (fast fra august 2000), medlem i IT-forum under NUUB, medlem i brukerutvalget for bibliotek i Teorifagbygget.

Helse-miljø-sikkerhet

Internkontrollenrunden avdekket ikke behov for spesielle tiltak ved IT-avdelingen.

HSJ-biblioteket

2000 har vært året for innføring av flere og viktigere reformer enn på mange år. Elektroniske tidsskrift, desentralisering av tidsskriftfunksjonen og bruk av utlånsautomat er hver for seg store og viktige forandringer. Sammen bærer de bud om en ny tid. At slike forandringer i en startfase også fører til usikkerhet og vanskeligheter, er ikke mer enn rimelig. Det er viktig at biblioteket i en slik fase har "is i magen" og tåler litt usikkerhet før nye arbeidsrutiner blir etablert.

I 2000 har plassproblemene blitt mer påtrengende. På de åpne hyllene i biblioteket begynner det mange steder å bli fullt. Dette medfører at vi må magasinere. Bokmagasinet er imidlertid

fullt og tidsskriftmagasinet begynner også å bli det. Det er nødvendig å skaffe mer magasinplass i 2001.

Etter over et år med lørdagsstengning var vi glade for å kunne åpne biblioteket fra og med lørdag 7. oktober

Aktiviteten 2000

Fagreferenttjenesten

I 2000 har fagreferentene hatt god kontroll over litteraturbudsjettet. Dette skyldes først og fremst forbedrede rutiner i forhold til tidsskriftholdet. 2000 ga faktisk et underforbruk på HSJ's litteraturbudsjett, noe som skyldes generell forsiktighet, men først og fremst at det var innkjøpsstopp for bøker fram til april.

Overgangen til elektroniske tidsskrift har vært viktig for hele biblioteket, og dermed også preget fagreferentenes hverdag. Bruken av Swetsnet som hovedplattform for de elektroniske tidsskriftene har ikke vært vellykket, og dette har skapt en del frustrasjoner.

I 2000 har HSJ-biblioteket vært uten studentfagreferenter i pedagogikk og psykologi. Dette innebærer mer arbeid for de fast ansatte, men er alt i alt en mer tilfredsstillende ordning. Vi har likevel tatt inn studentfagreferenter i religionsvitenskap og økonomi som vikarer.

Utlån/fjernlån

Utlånet til personlige lånere er omtrent det samme som i 1999. Utlånet av bøker til andre bibliotek har imidlertid økt ganske markert (17%), mens artikkelkopiering til andre bibliotek har hatt en nedgang på 20%.

Arbeidet i utlånsranken ble lettet etter at utlånsautomaten ble tatt i bruk i midten av oktober. I siste kvartal gikk om lag 30% av utlånet gjennom automaten. Strekkodeleseren har imidlertid hatt visse problemer med å lese noen strekkoder, noe som dessverre gjør at noen lånere likevel foretrekker å gå til utlånsranken.

To nyordninger har skapt problemer for utlånet i 2000. Ved innføringen av elektroniske tidsskrift har det ofte vært uklarheter rundt lisensavtalene. Det har vært vanskelig for utlånspersonalet å avgjøre hvorvidt det er lov å fjernlåne de elektroniske tidsskriftene eller ikke. Den foreslåtte innføringen av gebyr på fjernlån av bøker og alle uklarhetene i kjølvannet av dette forslaget har også skapt usikkerhet.

Tilvekst/tidsskrift

Første kvartal av 2000 var preget av tilnærmet innkjøpsstopp for bøker. Det var derfor en markert nedgang, som utgjorde nærmere 20 %, i bestilling og mottak av nye bøker. Fra april av var tilvekstleder involvert i arbeidet med omorganiseringen av den sentrale tidsskriftavdelingen.

Fra 1. november 2000 ble tilvekstavdelingen ved HSJ-biblioteket tillagt en ny, stor oppgave. Tidsskriftholdet ved UB ble desentralisert, og tilvekst fikk ansvar for alle abonnementene knyttet til HSJ-biblioteket. I den forbindelse ble to halve stillinger overført fra RMH-biblioteket. I tillegg ble tilvekst styrket internt med om lag 60 % av en stilling. Omleggingen virker å fungere bra, selv om det selvfølgelig er noen startvanskeligheter. En del opplæringstiltak har vært nødvendig for å gjennomføre omleggingen, både interne og eksterne kurs har vært gjennomført.

Katalog

Det var ved årets slutt små restanser av nyinnkjøpt litteratur. Det totale antall katalogiserte poster i 2000 er omtrent det samme som i 1999. Minidataregistreringen av eldre litteratur er imidlertid stoppet helt opp. Prosjektet blir tatt opp igjen i 2001. Mange av tidsskriftene har tidligere vært lagt inn i Bibsys uten å være skikkelig katalogisert. Dette arbeidet faller nå på katalogavdelingen. I det hele tatt fører desentraliseringen av tidsskriftene til et forsterket samarbeid mellom tilvekst og katalog, noe som bør kunne komme begge til gode.

Pliktavlevering

Mottak av pliktavleverte norske trykk (bøker) for hele UB blir ivaretatt av én person som organisatorisk hører inn under HSJ-biblioteket.

Brukeropplæring

Interessen for tilbudet om brukeropplæring er forholdsvis liten. Likevel er dette et nødvendig tilbud, begrenset til tre uker hvert semester - et nivå som synes passende. I tillegg kommer fagtilpassede kurs på alle nivå, holdt av den enkelte fagreferent. Disse er langt mer etterspurt.

Brukerundersøkelse

HSJ-biblioteket gjennomførte vårsemesteret 2000 en undersøkelse rettet mot de vitenskapelig ansatte brukerne av biblioteket. Målet var å finne ut hva slags bruk de gjør av biblioteket, hva de er fornøyd med og hva de er mindre fornøyd med. Særlig interesse var rettet mot bibliotekets digitale tjenester. Undersøkelsen ble gjennomført som samtaler mellom fagreferentene og de ansatte på bakgrunn av et utarbeidet spørreskjema. Målet var å nå så mange av de vitenskapelig ansatte som mulig. Resultatet var gjennomgående svært positivt når det gjelder hvor fornøyd brukerne er. Vi fikk også en nyttig kartlegging av bruken av de digitale tjenestene.

Hamsun-bibliografi

Prosjektet *Digital Hamsun-bibliografi* ble foreløpig avsluttet 30. juni 2000, da midlene fra Aetat opphørte. Østbys trykte bibliografi fra 1972 er digitalisert, selv om det gjenstår noe verifiseringsarbeid. Om prosjektet skal kunne videreføres og slutføres, må det inn en helt annen økonomisk dekning og faglig styring enn man hittil har hatt. Arbeidet er viktig, og et eventuelt fremtidig samarbeid mellom UB og det humanistiske fakultet vil kunne gi gode resultater.

Psykologibiblioteket

Utlånet av bøker til enkeltpersoner (dvs til våre primære brukere) er gått ned med ca 20%. Samtidig er utlån til andre bibliotek økt med nesten 50%. Antallet kopibestillinger fra andre bibliotek er gått noe ned, men er fortsatt høyt. Den lave bemanningen tatt i betraktning, bruker Psykologibiblioteket en alt for stor del av kapasiteten til å betjene andre bibliotek.

Personale

HSJ-biblioteket har i 2000 avgitt én stilling i 8 mndr. som vikar for leder av den felles tidsskriftavdeling - med full vikardekning. I tillegg har én stilling vært avgitt til prosjekt digitalt bibliotek, med en studentfagreferent som vikar. Biblioteket mistet i november én ansatt ved dødsfall. Flere langtidssykemeldinger uten vikar har gjort at arbeidet både på ytre og indre avdelinger er blitt skadelidende. Én stilling i utlånet har vært besatt av forskjellige vikarer og en har hatt fødselspermisjon med full vikardekning. Ellers har alle stillinger vært besatt i 2000.

I forbindelse med omorganiseringen av tidsskriftfunksjonen fikk HSJ-biblioteket 1. november overført to halve stillinger fra RMH-biblioteket.

Verv

Unn Alstad

Med i KATVAKT, Bibsys' veiledningstjeneste for katalogiseringsproblemer.

Vibeke B. Bårnes

Varaverneombud. Fungerende verneombud siden mai.

Søren Clausen

Tillitsvalgt, Forskerforbundet. Medlem av brukerutvalg for nytt bibliotek i Teorifagbygget.

Eigill Fareth

Medlem av brukerutvalg for nytt bibliotek i Teorifagbygget.

Britt Fosland

Tillitsvalgt, LUHF.

Gøril Hesstvedt

Leder for Bibsys' referansegruppe for samlinger. Medlem av Den norske katalogkomité. UB's representant i styringsgruppe for Tromsnett. Styremedlem i Norsk Bibliotekforening, Region Nord-Norge. Ansattes representant i UB's styre.

Marianne Kaldager

Verneombud. Medlem av brukerutvalg for nytt bibliotek i Teorifagbygget.

Randi Kiil

Varamedlem i Bibsys' referansegruppe for akkvisisjon. Varamedlem i Tilsettingsrådet for UiTø.

Bente Storvestre

Medlem av Tilsettingsrådet for UiTø. Varamedlem i Bibsys' referansegruppe for dokumentlevering.

Magnhild Svenheim

Koordineringsgruppa for Humord. Varamedlem i Bibsys' referansegruppe for samlinger.

Økonomi

HSJ-biblioteket hadde 2000 et underforbruk på litteraturbudsjettet. Dette skyldes nok en generell forsiktighet etter flere års overskridelser, i tillegg til at kjøpestoppen som ble innført i 1999 ble ikke opphevet før i april 2000. Kontrollen med økonomien er blitt mye bedre etter innføring av nye rutiner, særlig i forhold til tidsskriftholdet.

Helse-miljø-sikkerhet

Internkontrollen viser en generell tilfredshet, både med det fysiske og det psykiske arbeidsmiljø. Imidlertid har flere ansatte vært sykemeldt på grunn av belastningsskader. Biblioteket bør derfor ha stor oppmerksomhet rundt det fysiske arbeidsmiljø, særlig knyttet til

skjermarbeid. Det bør også fokuseres på andre forebyggende tiltak knyttet til arbeidsrutinene. Det relativt høye sykefraværet burde også i større grad vært kompensert med bruk av vikarer.

Bibliotek for realfag, medisin og helsefag

Året 2000 var for RMH-biblioteket preget av to ting: Overgangen til digitale tidsskrifter og omorganisering av tidsskriftarbeidet ved UB, fra å være sentralisert ved RMH-biblioteket til en desentralisert modell. Disse to oppgavene var begge ressurskrevende, men ved utgangen av året er begge deler i ferd med å komme over i regulær drift.

Overgangen til digitale tidsskrifter anses å være til stor fordel for våre brukere, det gir lett vintilgang til tidsskriftene fra alle PC'er på universitetsområdet. Ulempen er kostnadene, ettersom digitale tidsskrift faller dyrere i innkjøp enn papirutgaver. RMH-biblioteket har i flere år slitt med trange litteraturbudsjetter og oppsigelser av abonnementer, og dyrere utgaver medfører ytterligere oppsigelser. Imidlertid gir de digitale løsningene oss nye muligheter mht å registrere hvilke abonnement våre brukere benytter seg av, og kan således medføre en bedre tilpasset tidsskriftportefølje.

Desentralisering av tidsskriftarbeidet anses som en klar fordel. Det medfører blant annet at RMH-bibliotekets tidsskriftpersonale kan disponeres fullt ut i tråd med bibliotekets egne prioriteringer. Parallelt med å desentralisere tidsskriftarbeidet gikk man løs på oppgaven med å vurdere rasjonaliseringsområder innen dette feltet. Kombinert med overgangen til digitale tidsskrift forventes dette å gi effekt i løpet av år 2001.

Aktiviteten i 2000

Året 2000 var preget av svært mange permisjoner ved RMH-biblioteket. Permisjonene medførte midlertidige omrokkinger i staben av betydelig omfang. Men generelt må man kunne si at gode løsninger ble funnet, slik at driften ikke ble vesentlig rammet. Lørdagsåpent bibliotek ble gjeninnført i november etter at ordning med kvelds- og lørdagsvakter omsider ble regulert etter mer enn ett års behandling.

Brukeropplæring

Tidligere har RMH-biblioteket i perioder holdt faste, ukentlige kurs. Oppslutningen har imidlertid vært lav, kanskje som følge av at brukerne selv kan tilegne seg mye informasjon via UBs nettsider. RMH-biblioteket har derfor ansett det som bedre anvendelse av ressursene å holde brukerkurs på oppfordring. I hovedsak har det vært fagreferentene som har holdt disse. Fagreferenten i medisin har svært mange ansatte og studenter å betjene og har særlig stor pågang etter kurs. Tidligere har han vært avlastet av studentfagreferent, men etter at ordninga opphørte i 1999 har presset vært stort. Det ble bestemt å forsøke en ordning med at avdelingsbibliotekaren med ansvar for Fysikkbiblioteket fra høsten 2000 skulle avlaste ham noe. Dette har ikke blitt satt skikkelig i system og må vurderes videre i 2001.

Utlån/fjernlån

Samlet utlån av bøker er om lag uendret siden i fjor, mens artikkellevering har gått ned med 8,0%. Nedgangen i artikkellevering antas å være en følge av utgiverens begrensninger mht å tillate fjernlån av digitalt materiale. Innlån av bøker er redusert med 8,5%, mens innlån av kopier er økt med 2,0%.

Utlånsautomaten kom i drift i november, og siste del av året gikk 26,3% av det lokale utlånet av bøker over automaten. Etter at utlånsautomaten kom i drift, har det vært mulig å redusert betjeningen i skranken.

Avdelingen har ansvaret for skrankevaktene. Det er for lite personale til å få til en godt fungerende bakvaktordning ved sykdom eller annet fravær.

Tilvekst/katalog

Avdelingen har i år 2000 spesielt arbeidet med å få de eldre bøkene på Fysikkbiblioteket registrert. Med dette kan vi endelig si at alle bøkene ved RMH, RMHibg og RMHnor er registrert i Bibsys.

Avdelingen har stort sett vært 1 stilling i minus hele året pga sykmelding og fungering i annen stilling i biblioteket. Dette utgjør om lag 30% reduksjon i avdelingens bemanning. Tidligere år har avdelingen hatt ekstrahjelp til bokmerking, men i år 2000 fikk de det først i september. Tross redusert bemanning har det likevel vært mulig å utføre det daglige arbeidet ved avdelingen. Dette kan forklares ved at et meget stramt litteraturbudsjett har medført nedgang både i bestillinger, mottak og katalogisering, samt at indre arbeid som er mindre synlig i det daglige, har blitt lagt til side.

Tidsskrift

Tidsskriftfunksjonen har i år 2000, hatt mye arbeid med overgang til digitale tidsskrifter. Arbeidet med lisensavtaler er et særtrekk ved digitale abonnement. Det har også vært en del problemer med tilgangen til de digitale tidsskriftene, og det later til at utgiverne ennå ikke har gode nok rutiner for å håndtere abonnement på digitale tidsskrifter.

Våren 2000 ble det bestemt at tidsskriftarbeidet skulle desentraliseres, og personalet bidro med viktig grunnlagsmateriale, innsikt og innspill i arbeidet med å utrede en desentralisert modell. Høsten ble brukt til å gjennomføre de nødvendige forberedelser, og per 1.november overtok HSJ-biblioteket ansvaret for håndteringen av egne tidsskrifter. TMU-bibliotekets tidsskrifter blir foreløpig fortsatt behandlet ved RMH-biblioteket.

Den tidligere leder av den sentrale tidsskriftavdelinga fikk etter omorganiseringen ansvaret for oppgaver av felles og mer utredende karakter, knyttet til tidsskriftholdet. Stillingen ble knyttet til UBs administrasjon. Tidligere leder for Tilvekst/katalog ved RMH overtok ledelsen av den samlede avdeling for tilvekst og katalog av både tidsskrifter og bøker på RMH-biblioteket.

Et av målene ved omorganiseringen var å integrere arbeidet med bøker og tidsskrifter, ut fra den oppfatning at dette vil gi en effektivitetsgevinst og bedre utnyttelse av personalet. Det ble ved gjennomgangen av tidsskriftarbeidet identifisert flere områder hvor rasjonalisering burde være mulig. Dette vil man gå nærmere inn på i 2001.

BG-biblioteket

På grunn av stramt litteraturbudsjett måtte det også i 2000 sies opp en del tidsskrifter innen biologi og geologi. Det ble, av samme grunn, kjøpt inn svært begrenset antall bøker. Tilveksttallene er halvert i forhold til 1999, som også hadde lave tall.

Biblioteket fikk skiftet ut noen utslitte møbler høsten 2000. Det har i flere år vært arbeidet for en løsning med selvbetjent utlån og/eller alarmsystem ved dette biblioteket. Det er håp om at dette løses i 2001.

Den daglige drift ivaretas av en bibliotekfullmektig som arbeider ved BG-biblioteket 4 dager i uken, mens fagreferenten i biologi og geologi, har kontortid ved BG-biblioteket 2 hele dager i uken. Dette synes å være en forsvarlig bemanning av dette biblioteket.

Fysikkbiblioteket

Ved årsskiftet gikk man over til elektronisk abonnement på tidsskrifter der dette var mulig, og papirutgaven ble ikke tatt inn i samlingen. Tilgangen var dessverre noe mangelfull i innkjøringsperioden og det arbeides fortsatt med å bedre denne. Instituttets ansatte har gitt uttrykk for misnøye over å miste papirutgaven. Det er ikke sagt opp tidsskrifter i løpet av året.

Antall kopibestillinger til Fysikkbiblioteket synes synkende, dette kan være en positiv følge av elektronisk tilgang for ansatte og studenter. Det er foretatt økt innkjøp av bøker særlig innen elektronisk kommunikasjon. En av instituttets ansatte fungerer som bindeledd mellom instituttet og biblioteket, og kommer med innkjøpsforslag og forslag til emnesetting av bøkene.

Klassifisering av bøkene ble tidligere foretatt av en studentfagreferent, men etter at ordningen med studentfagreferenter falt bort som følge av økonomiske innstramminger, forestår avdelingsbibliotekaren klassifiseringen.

Mange av studentene er svært aktive brukere av biblioteket og det har vært et relativt høyt fjernlån, delvis som en følge av at bibliotekets egen samling har fått sparsomt påfyll de siste årene. Men det lånes også ut bøker herfra til andre bibliotek, og det er behov for bemanning minst to dager i uken for å få flyt i rutinene.

De utenlandske studentene er ivrige brukere av bibliotekstjenesten, og det er gitt opplæring på engelsk i bibliotekbruk og databasesøk. Det er nødvendig å kunne kommunisere på engelsk ved Fysikkbiblioteket, og det er viktig å ha en personlig kontakt, slik at litteraturbehov kan avdekkes og imøtekommes på en profesjonell måte.

Biblioteket er bemannet 2 hele dager i uken. Fram til sommeren hadde biblioteket dessuten ekstrahjelp til kopiering og påplassetting 3-4 timer per uke i regi av Institutt for fysikk. Den nåværende bemanningen er ikke nok til å kunne opprettholde nødvendig standard på websider og UB's egen tidsskriftbase, rutiner, som ivaretas av avdelingsbibliotekar. Det er derfor arbeidet med disse oppgavene utover de 2 dagene biblioteket er bemannet.

Personale

Det totale antall regulære stillinger ved RMH-biblioteket var 22,3 ved utgangen av 2000 mot 24,3 ved utgangen av 1999. Reduksjonen på 2,0 stillinger skyldes overføring av personale til andre UB-avdelinger fra 01.11.00 i forbindelse med omorganiseringa av tidsskriftarbeidet.

År 2000 var preget av mange permisjoner. Permisjonene ble dekket opp ved en kombinasjon av internt opprykk og vikarer utenfra. Det ble arbeidet overtid ved RMH-biblioteket i et omfang av ½ månedsverk i år 2000. Overtidsarbeidet var vesentlig knyttet til tidsskriftarbeidet. Omfanget av overtid ble i år 2000 redusert til 1/3 av 1999-omfanget.

RMH-biblioteket benyttet også i år 2000 en del timelønnet ekstrahjelp i korttidsengasjement. To månedsverk ble tilført RMH-biblioteket som ekstraressurs til lisensarbeid i forbindelse med overgangen til digitale tidsskrifter. Ekstrahjelpinnsatsen er vesentlig redusert fra 1999 til

2000. Dette er en konsekvens av redusert ekstrahjelpbudsjett. Noe ekstrahjelp engasjert av HiTØ kommer utenom dette. Mat.nat.fak. og NFH finansierte i tillegg to månedersverk, for å få utført artikkelkopiering for egne ansatte.

Sykefraværet ved RMH-biblioteket var også i år 2000 meget høyt, med et langtidssykefravær på 8,0%, og flere ansatte i vitale funksjoner hadde permisjoner store deler av året. Takket være stor innsats og velvillighet fra personalets side, var det likevel mulig å opprettholde normal drift og akseptabelt servicenivå overfor våre brukere. Men presset på personalet har vært stort over flere år, og det er tydelige tegn til slitasjeskader. Det er helt nødvendig å sette fokus på dette i tida framover og se hva som kan gjøres for å lette arbeidssituasjonen.

Verv

Marianne Foss Arbeidsgiverrepresentant i Tilsettingsrådet

Mona Bergmo

Arbeidstakerrepresentant i UBs innstillingsråd (til 14.02.00), medlem i NTLs styre

Odd Harald Johannessen

Arbeidstakerrepresentant i UBs innstillingsråd (fra 14.02.00)

Hans Kermit

Verneombud (til 01.08.00)

Elsa Bergheim

Verneombud (fra 01.08.00)

Økonomi

RMHs litteraturbudsjett utgjorde i år 2000 9 636 788 kroner av et totalt litteraturbudsjett på 20 873 000 kroner. Regnskapet viser et forbruk på 9 917 105 kroner, dvs et overforbruk på 2,9% eller 280 317 kroner. UB gikk inn i år 2000 med hele 3 millioner kroner i restanse på tidsskriftene, hvorav drøyt halvparten var RMH-bibliotekets andel. Vi var pålagt å dekke inn halvparten av denne restansen i 2000. Med en litteraturbevilgning som synker i realverdi, tross nominell økning, var derfor meget streng budsjett disiplin påkrevet. Dette resulterte i et så lavt forbruk at *hele* restansen lot seg dekke inn i 2000.

Det ble lagt ned et stort arbeid i 2000 i å få bedre budsjettstyring med hensyn til UBs abonnemeter. På grunn av nedgangen i litteraturbudsjettets realverdi måtte RMH-biblioteket også i år 2000 redusere antall tidsskriftabonnement. Netto reduksjonen var på 87 titler, med virkning fra og med år 2001.

UB har fått som styringssignal å øke inntjeningen. Gjennom samarbeidsavtaler med RiTØ og HiTØ har vi inntekter. Inntjening ellers skjer ved levering av artikkelkopier til eksterne brukere. Prisene dekker i beste fall de marginale kostnadene ved tjenesten. RMH-biblioteket leverte i 2000 noe flere artikler til andre bibliotek enn vi mottok og er således nettoliverandør av artikkelkopier, og dette gjelder også for bøker.

Helse-miljø-sikkerhet

Internkontrollen ble i 2000 begrenset til besøk hos nytilsatte, og til de som på forhånd hadde meldt inn et ønske om besøk.

Vi har også i år 2000 merket konsekvensene av at en del av arbeidsoperasjonene i biblioteket kan påføre personalet belastningslidelser. Som et ledd i å motvirke dette, innførte man på vårparten 5 minutters daglig pausegymnastikk. Dessverre deltok kun en håndfull av personalet, men tiltaket fungerte meget godt for disse. Det må framover arbeides for å finne løsninger på dette. Rydde- og kopieringsarbeidet er blant det mest belastende arbeidet, og det er viktig å organisere dette slik at man ikke utfører disse oppgavene for lenge av gangen.

Det er fortsatt betydelige restanser etter tidligere års IK-runder, særlig større tiltak som UB ikke selv kan styre. Tidligere års IK-runder har avdekket behov for en del større utbedringer. Disse er rapportert videre. Tross lovnad fra PLUT om utredning og i enkelte tilfelle høy prioritet, har svært lite skjedd.

Skranken ved RMH-biblioteket er lite egnet. Det største ankepunktet er at personalet utsettes for uheldige fysiske belastninger på grunn av skrankens høyde. Byggets arkitekt ble høsten 1998 kontaktet angående ombygging av skranken, men saken ble stilt i bero i påvente av bedre utredning fra bibliotekets side. Dette må det tas tak i 2001.

Annet

Samarbeidsavtalene med HiTø og RiTø fungerte godt også i 2000. Vi startet et prosjekt for å skaffe RiTø direkte tilgang til de medisinske tidsskrifter UB abonnerer på i digitalt format. RiTø bidro med en ekstra bevilgning på 50 000 kr til dette.

Bibliotek for Tromsø Museum

TMU-biblioteket betjener brukere ved UiTø innenfor flere ulike fagfelt. Samlingene omfatter samisk etnografi, arkeologi, nordnorsk folkemusikk, lokalhistorie, botanikk, zoologi, geologi og museumsvitenskap. Biblioteket har også spesialsamlinger i polarlitteratur og litteratur knyttet til Nordkalotten og russisk nordområdelitteratur.

Aktiviteten i 2000

Tilvekst

Samlingene ved TMU-biblioteket har hatt en brutto tilvekst på 1125 bind, og utgjorde ved årsskiftet 105 534 bind. Tilvekst tidsskrifter målt i antall cm utgjorde 1870, herav 1171 som abonnement og 699 som bytte/gave.

Katalog

TMU-biblioteket fikk i juni en 1/2 stilling for å registrere arkeologisk materiale i BIBSYS. Det ble til sammen katalogisert 1200 enheter i 2000, 5270 enheter ble miniregistrert og 564 enheter ble akset.

Utlån/fjernlån

Det totale antall enheter som er registrert som utlånt i BIBSYS i 2000 er 4524. Av dette er 134 enheter utlånt til andre norske bibliotek og 161 til bibliotek utenfor Norge. Til sammen 1421 artikler er kopiert, og av disse ble 585 sendt til brukere ved andre norske bibliotek og 69 kopier ble sendt til utenlandske bibliotek.

Personale

Biblioteket fikk i 2000 regularisert en tilnærmet hel stilling (80%). Biblioteket hadde før dette 2,5 faste stillinger. I august gikk avdelingsleder ut i permisjon, og biblioteket fikk kompensert for dette med noe mer ekstrahjelp.

Verv

Magne Rundberg
Verneombud

Økonomi

TMU-biblioteket hadde i 2000 et årsbudsjett på kr 723 924,-. Av dette utgjør abonnement på tidsskrifter og CD-rom den største utgiftsposten, med kr 628 056,-. Bokinnkjøp utgjør kr 76 706 og utgifter til innbinding kr 51 383,-.

Helse-miljø-sikkerhet

Tromsø museum har avgitt to tilstøtende kontorer til biblioteket. Dette medførte at de to arbeidsplassene som tidligere var på lesesalen, kunne flyttes over til nye kontorer, og hele lesesalsarealet kunne gjøres tilgjengelig for brukerne.

Nye hyller, et stort bord samt stoler til avis- og tidsskriftlesere ble kjøpt inn, og dessuten to lesesalpulter, den ene utstyrt med PC for publikum. Både ansatte og brukere er svært fornøyd med den nye lesesalen, som er både praktisk og trivelig.

Publikasjoner av UBs personale i 2000

Jan Brodal

Endonymi eller eksonymi? Noen prinsipielle og praktiske betraktninger. I "Utanlandske namn i Norden. Rapport frå NORNA's 26. symposium i Oslo 28.-30. mai 1997, **NORNA-rapporter 68**. Utgjeven i samarbeid med Norsk Språkråd. Redigert av Botolv Helleland og Leif Nilsson", Uppsala 1999, s. 157-171. (Skriftet forelå i distribusjon først i januar 2000).

Vsevolod Garshin. The Writer and his Reality". In Peter Henry, Vladimir Porudominskij & Mikhail Girshman (eds.) "**Vsevolod Garshin at the Turn of the Century, Vols. I-III**", Oxford, Great Britain, 2000. Vol. I, pp. 191-197.

Oscar-prisen til polsk nasjonalsymbol (Om tildelingen av Oscarprisen for samlet filmproduksjon til den polske filmregissøren Andrzej Wajda). Kronikk i **Bergens Tidende, søndag 26. mars 2000**.

Eigill Fareth

Juridisk nettviser (red.)
<http://www.ub.uio.no/ujur/baser/index.html>

Rune Blix Hagen

Heksenes sankthansfeiring
Kronikk i Dagbladet, 23/6-2000
Trollheksenens djevelarbeid. Kvinneskjebner fra hekseforfølgelsesens tidsalder i nord, **Skepsis, Nr.2-2000:18-30**

Frykten

I Geir Atle Ersland (red.): **Impulser - lesestykker for framtida**. Gyldendal Norsk Forlag AS, Oslo 2000:62-67

Cunningham, John (Hanis Cunnynghame, Hans Kønig)

Norsk biografisk leksikon, 2, Kunnskapsforlaget, Oslo 2000:254-255

Utforsking av Europas nordgrense. En rystende og sannferdig fortelling fra Nordområdene anno 1653 Historie. **Populærhistorisk magasin nr.3-2000**:48-57

Heksene som religionspsykologisk forskning. Impuls - **Tidsskrift for Psykologi, Årg. 54, nr.1-2000**:41-56

Kongens orlogstokt til Vardø og Kola i 1599

Ultima Thule. **Mennesker og Miljø i Måsøy Nr.15**, 15.årgang 2000

Kongens orlogstokt til Vardø og Kola i 1599

Norsk Tidsskrift for Sjøvesen 115. årgang, Nr. 2 April 2000:37-43

En franskmanns forunderlige opplevelser i nord på 1600-tallet

Håløygminne, Hefte 4 - 2000:401-416

Tromsø - der trollfolk møtes og brennes

Skrevet sammen med Per Einar Sparboe

TROMSØBOKA - den andre 2000:48-56

Bokomtale av Ståle Dyrvik: Truede tvillingriker 1648-1720 (Twin Kingdoms Under Threat 1648-1720), Vol.III of Danmark-Norge 1380-1814. **Historisk tidsskrift (English Edition), Bind 79, Nummer 2, 2000**:289-296

Bokomtale av Narve Fulsås: Historie og nasjon

Trykt under tittelen "Norges kulturelle oppvåkning",

Tromsøflaket Nr. 15 - 26.oktober 2000

Bokomtale av Linda Oja: Varken Gud eller natur. Synen på

magi i 1600- og 1700-talets Sverige

Historisk Tidsskrift, Bind 79, Nummer 4, 2000:531-534

Svensk versjon: Förhållningssätt till magi i det tidigmoderna Sverige

(oversatt av Göran Fredriksson) Häften för Kritiska Studier, Nr.4/2000:83-87

Heksejakten i SALEM 1692

<http://www.ub.uit.no/fag/historie/salem.html>

Die Seereise la Martinières von 1653

<http://www.ub.uit.no/northernlights/ger/martiniere.htm>

Samling av pekere til heksesider (Holdes oppdatert)

<http://www.ub.uit.no/fag/historie/hekseprosesser.html>

Shipwreck at the First Sphere of Paradise

<http://www.ub.uit.no/northernlights/eng/querini.htm>

Jens Munk - Scandinavia's First Great Polar Explorer

<http://www.ub.uit.no/northernlights/eng/munk.htm>

The Trade Route around the North Cape to the White Sea

<http://www.ub.uit.no/northernlights/eng/whitesea.htm>

The Hansa and the Nordland Trade

<http://www.ub.uit.no/northernlights/eng/hansa.htm>

Bidrag til en elektronisk plakatutstilling med tilhørende bok og nettsted "Håp og Kjærlighet - impulser mot Norge gjennom 1000 år"

<http://www.norge2000.no/impulser/main.html>

Vibeke Baardsdatter Bårnes

23. april Den internasjonale bokdagen. Hugins øye,

<http://www.ub.uit.no/arkiv/maanedens/2000/200004.htm>

Sigmund Nettet

Øyvind Norderval og Sigmund Nettet (red.): Vekkelse og vitenskap. Lars Levi Læstadius 200 år. Tromsø: **Ravnetrykk Nr 23, 2000**

"Strategi og politikk for utvikling av det digitale fagbibliotek." **I: Synopsis. Informasjon om informasjon. Riksbibliotekstjenesten. Nr. 3, juni 2000.**

The Northern Lights Route (red.)

<http://www.ub.uit.no/northernlights/>

Helge Salvesen

"The University Library in Tromsø as a Learning Centre". **I: Liber Quarterly. Vol 10, no 2, 2000**

"Bibliotek i omstilling". **Kronikk i Aftenposten, 2.5.2000** (sammen med Paul Stray og Leiv K. Sydnes)